

2865

Prickly pear cactus

Spiny milk

May 1912

206.1
P-15

29.08.2013

ԾՐԱԳԻՐ—ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

23 SEP 2009

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ

1912 Մայիս 1ին

Կ. ՊՈԼԻԱ

ՏՊԱԳՐ. Տ. ՏՕԴ ԲԱՄԱՃԵԱՆ

1912

206.1
8-15

ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՆԴԱԿ
ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀՕՐ

ՈՎՀԱՆՆԷՍ ԾԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՄԲ ԱՍ-
ՏՈՒԾՈՑ ՀՕՐ ԵՒ ԵՆՈՐՀԻՒ Ս. ՀՈԳ-
ԻՈՅՆ ԵՒ ԿԱՄՕՔ ԱԶԳԻՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ Կ.
ՊՈԼՍՈՑ ԵՒ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀԱՅՈՑ ԹՈՒՐԿԻՈՑ,
Պատ. ԴԻԼԱՆԻՆ ԸՆԴԻ. Ժողովոյ Քահա-
նայից Միութեան մայրաքաղաքիս Կ.
Պոլսոյ, եւ Հոգեշնորհ անդամոց նորին,
սիրելեաց մերոց ի Քրիստոս, ողջոյն, սէր
եւ օրհնութիւն ի Տէր մեր:

Ընկալաք զգիր նորակազմ Ընդհ.
Ժողովոյդ զգրեալն յամի Տեառն 1912,
յ18 աւուր ամսեան Մայիսի, որով յայտ
առնէիք զկազմութիւն Քահանայական
Միութեան, եւ մատուցանէիք զնորին
Կանոնագիր, եւ խնդրէիք առաջի առ-
նել Կրօն. Ժողովոյ Ազգ. Կեդր. Վարչու-
թեան, առ ի քննութիւն եւ ի վաւերա-
ցումն:

Կրօն. Ժողովն ի քնին առեալ զնոյն
Կանոնագիր, հասեցաւ ընդ այն, եւ ո-
րոշեաց վաւերացուցանել:

Ուստի եւ մեք սովին օրհնութեան
կոնդակաւ հաստատեմք զկազմութիւն
Ընդհ. Ժողովոյդ, եւ զմատուցեալն ձէնջ
զկանոնագիր, եւ հրամայեմք ի գործա-
դրութիւն:

սիրեցեալ որդեակք իմ ի Տէր.

Քաջ իմն գիտէք զաւաղելի կացու-
թիւնն յորում գտանի այժմ Քահանայու-
թիւնն: Գովելի եւ արժանի խրախուսա-
նաց է նպատակ Միութեանդ, որ նկրտի
ազնուացուցանել զդասս Քահանայից,
հրահանգել զնոյա ի մտաւորականս, եւ
պատրաստել զշաւիղս նիւթական բար-
ւոք կենաց, եւ այսու յաւելուլ զԹիւ ար-
ժանաւոր քահանայից՝ արդիւնաւէտ եւ
անձնուէր գործովք պատուելոցն, զօ-
րացելոց ի հաւատս եւ ի սէր եւ ի սրբ-
բութիւն:

Անխոնջ վաստակօք եւ եռանդագին
յարատեւութեամբ փոյթ յանձինս կալիքի
հասանիլ ի լրումն նպատակին Միու-
թեանդ, որ ի հանդէս ածցէ զարդիւնս
իւր առյապա: եւ մեք մաղթեմք ի Տեառնէ
առաջնորդել ձեզ, զօրացուցանել ի գոր-
ծըս եւ ի բանս եւ ի կամս հաստատուն,
եւ հայցեմք ի նմանէ տալ ձեզ կար եւ
կարողութիւն, եւ յաջողութիւն յընթա-
ցըս պաշտօնավարութեանդ, ի փառս
Հայ Առաքելական Ս. եկեղեցւոյ, ի պատիւ
Միութեանդ, եւ յօգուտ ժողովրդեան:

Ողջ լեռուք, եւ պահպանեալք ի խը-
նամս Տեառն, եւ օրհնեալք ի մէնջ, ամէն:

Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊ. ԱՐԵԱՐՈՒՆԻ

Ի 16 Յունիս 1912 ամին Շենորհաց

ընդ 71 հաւատարմ. Խոնգալից

ՆՐԱԳԻՐ — ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

4. ՊՈԼՍՈՑ

ՔԱՂԱՆԱՅԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՆՊԱՏԱԿ

Յօդ. 1. — Կ. Պոլսոյ Քահանայից Մի-
ութեան նպատակն է.

Ա. Բարձրացնել Քահանայութեան բա-
րոյական եւ կրթական մակարդակը, և վառ
պահել եկեղեցական կանոնապահութեան
ոգին:

Բ. Միջոցներ խորհիլ իրենց պաշտօնի
սահմանին մէջ ի հոգեւորսն օգտակար ըլ-
լալու ժողովուրդին:

Գ. Հոգ տանիլ քահանաներու նիւթա-
կան վիճակի բարելաւման:

Յօդ. 2. — Քահանայական Միութիւնը
կը վայելէ Կեդր. Կրօնական Ժողովոյ բա-
րոյական պաշտպանութիւնը. և կը յարգէ
Անոր վերին հսկողութեան իրաւասու-
թիւնը:

ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 3. — Քահանայից Միութիւնը
ունի իր Ընդհանուր Ժողովը և Տնօրէն
խորհուրդը:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Յօդ. 4. — Ընդհ. ժողովի անդամ են Պոլսոյ սահմանին մէջ պաշտօնավարող բոլոր քահանայք, որոնք պարտաւոր են ամսական = 5 = հինգ շրշ. բաժնեգին վրձարել. բացառաբար կ'ընդունուին նուազագոյն բաժնեգիներ:

Յօդ. 5. — Ընդհ. ժողովը ունի իր Դիւանը, որ օրինական քուէարկութեամբ կ'ընտրուի:

Յօդ. 6. — Ընդհ. ժողովոյ Դիւանը կը բաղկանայ Ա. և Բ. Ատենապետներէ և Ա. և Բ. Ատենադպիրներէ:

Յօդ. 7. — Ընդհ. ժողովոյ պարտականութիւնն է՝

Ա. Հսկել Տնօրէն Խորհրդոյ գործառնութեանց.

Բ. Քննել իր նպատակին իրագործման և յաջողութեան ծառայող ամէն առաջարկ, և ի հարկին գործադրութիւնը յանձնել Տնօրէն Խորհրդոյ.

Գ. Քննել և վաւերացնել Տնօրէն Խորհրդոյ տարեկան հաշուեցոյցը:

Յօդ. 8. — Ընդհանուր ժողովը կանոնաւորապէս կը գումարուի ամէն երկու ամիսը անգամ մը, ու կը խորհրդակցի Տնիրէն Խորհրդոյ կողմէ Միութեան նպատակներն ի գլուխ հանելու համար ներկայացուած առաջարկներու վրայ: Այս գումարմանց միջոցին Միութեան անդամք

ազատ են իրենց կողմէ ալ առաջարկներ խորհրդակցութեան ենթարկելու, պայմանաւ որ նախապէս գրաւոր կերպով Դիւանին ներկայացուած, և յարմար դատուած պարագային օրակարգ անցած ըլլայ:

Յօդ. 9. — Ընդհ. ժողովը կը շարունակէ իր նիստերը, մինչև որ ներկայացուած առաջարկներու մասին իր խորհրդակցութիւններն աւարտէ:

Յօդ. 10. — Երկամսեայ սովորական նիստէն առաջ Ընդհ. ժողովը բացառաբար ի նիստ կը հրաւիրուի՝ Տնօրէն Խորհրդոյ կողմէ ցոյց տրուած ստիպողութեան պարագային, և կամ Միութեան եօթը անդամոց կողմէ պատճառաբանեալ գրաւոր խնդրանաց վրայ:

Յօդ. 11. — Ընդհ. ժողովոյ Դիւանի պաշտօնը կը տեւէ երկու տարի. դադարեալ Դիւանի անդամք յաջորդ շրջանի համար վերընտրելի չեն:

Յօդ. 12. — Ընդհ. ժողովը ամէն տարեշրջանի Տնօրէն Խորհրդոյ համարատուութիւնը քննելէ և հաստատելէ յետոյ, յատուկ տեղեկագրով կը մատուցանէ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Կրօն. ժողովոյ ի վաւերացումն:

Յօդ. 13. — Ընդհ. ժողովը կը քննէ Տնօրէն Խորհրդոյ գործառնութեանց ու մատակարարութեանց մասին ներկայացուած

գանգատները, և եթէ մեծամասնութեամբ հարկ տեսնէ՝ կը լուծէ զայն, և նոր Տնօրէն Խորհրդոյ ընտրութիւն կը կատարէ :

Յօդ. 14. — Ընդհ. Ժողովը մասնաւոր տեղեկագրով մը կեդր. կրօն. Ժողովոյ կը ներկայացնէ Տնօրէն Խորհրդոյ անդամները :

ՏՆՕՐԷՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Յօդ. 15. — Տնօրէն Խորհուրդը կ'ընտրուի Ընդհ. Ժողովէն և կը բաղկանայ ինը անդամներէ :

Յօդ. 16. — Տնօրէն Խորհուրդը իր մէջէն կ'ընտրէ իր Գիւանը, որ կը բաղկանայ մէկ Ատենապետէ, մէկ Ատենադպիրէ, մէկ Գանձապետէ և մէկ Համարակալէ :

Յօդ. 17. — Տնօրէն Խորհուրդը կը դու-մարուի անխափան ամիսը երկու անգամ, ի հարկին կրնայ իր նիստերը յաճախել :

Յօդ. 18. — Տնօրէն Խորհրդոյ պաշտօնն է՝

Ա. Միութեան նպատակին իրագործման մասին միջոցներ խորհիլ, Մատենադարան մը հաստատել, Քաջանայից դարգացման նպատակով գիրքեր և լրագիրներ գնել, կրօնա-բարոյական հրատարակութեանց ոյժ տալ, Լսարաններ կազմակերպել և ըն.

Բ. Հսկել Պուսոյ ընդհանուր քաջա-նայից բարոյական ընթացքին և անոնց պարտականութեան վրայ :

Գ. Պաշտպան կանգնիլ քաջանայից բարոյական և նիւթական իրաւունքներուն .

Դ. Միջոցներ խորհիլ քաջանայից նիւթականը հաստատուն հիման վրայ գնելու .

Ե. Ընծայացուններու ընտրութեան պարագային հոգ տանիլ արժանաւորներու յաջողութեան, և ի հարկին դիմումներ ընել կեդր. կրօն. Ժողովոյ մօտ .

Զ. Երկու կամ աւելի քաջանայից մէջ ծագում առած անհամաձայնութիւնները իրաւախօհութեամբ լուծել .

Է. Քաջանայից Միութեան հասոյթները արդիւնաւորել և կանոնագրի տրու-մագրութեան համաձայն մատակարարել .

Ը. Գաւառական Քաջանայական Միութեանց հետ յարաբերութիւն մշակել և ոյժ տալ Գաւառ. Միութեանց կազմա-կերպութեան .

Թ. Միութեան նպատակին իրագործման սատարող ձեռնարկներու, ինչպէս նաև քա-ջանայից ընդհանուր իրաւանց մասին օրինագիծեր պատրաստել և Ընդհ. Ժողո-վոյ վաւերացման ենթարկել :

Յօդ. 19 — Տնօրէն Խորհուրդը՝ անպատշաճ ընթացքի մը մէջ գտնուող քա-ջանները կարելի միջոցներով ի կարգ կը հրաւիրէ, և անսաստողներու մասին կեդր. կրօն. Ժողովոյ ուղարկութիւնը կը խնդրէ .

Յօդ. 20. — Տնօրէն Խորհուրդը՝ Մայր Գիւանի կ'առաջարկէ Ընդհ. Ժողովը ի նիստ-

հրաւիրել, ամէն անգամ որ հիմնական ու կարեւոր խնդիր մը կը ներկայանայ իր քննութեան, և կամ իր իրաւասութեան սահմանէն վեր պարագայի մը առջեւ կը գտնուի:

Յօդ. 21. — Աւանց բանաւոր պատճառի յաջորդաբար երկոց բացակայ գտնուող Տնօրէն խորհրդոյ անդամ մը հրաժարեալ կը համարուի. և Ընդհ. ժողովը անոր ակդ նոր մը կ'ընտրէ, որ կը լրացնէ իր նախորդին շրջանը:

Յօդ. 22. — Տնօրէն խորհրդոյ նիստերը անդամոց ամբողջութեան 2/3ին ներկայութեամբը օրինաւոր և որոշումները գործադրելի են:

Յօդ. 23. — Տնօրէն խորհուրդը պարտաւոր է տարին մի անգամ իր գործառնութեանց համարատուութիւնը ներկայացնել Ընդհ. ժողովոյ:

Յօդ. 24. — Տնօրէն խորհրդոյ պաշտօնավարութեան շրջանը երկու տարի է. դադարեալ խորհրդոյ անդամը վերընտրելի չեն յաջորդ շրջանին համար:

Յօդ. 25. Օրինական շրջանէն առաջ հրաժարեալ Տնօրէն խորհրդոյ անդամոց համար ալ գործադրելի է 24րդ յօդուածի տրամադրութիւնը:

Յօդ. 26. — Տնօրէն խորհուրդը հաւաքաբար պատասխանատու է Ընդհ. ժողովոյ առջեւ, իր բարոյական գործառնու-

թեանց և նիւթական մատակարարութեան համար:

Յօդ. 27. — Ուէ կերպով ամբաստանուած և հրաժարեցուցուած Տնօրէն խորհրդոյ անդամք չեն կրնար Գիւանի կամ խորհրդոյ պաշտօնի կոչուիլ, մինչև որ իրենց անպատասխանատուութիւնը կամ անմեղութիւնը չհաստատուի:

Յօդ. 28. — Տնօրէն խորհուրդը ներկայ կանոնագրով վայելած իրաւասութեան սահմանին մէջ հասոյթները օգտակարապէս պիտի գործածէ՝ 18րդ յօդուածի Ա. պարբերութեան պարտագրութեանց, ինչպէս նաև զիւանական պէտքերու, անհրաժեշտ տպագրութեանց և հրատարակութեանց:

Յօդ. 29. — Տնօրէն խորհուրդը իրեն յատուկ կնիքը ունի:

— 00000 —

ՀԱՍՈՅԹՔ

Յօդ. 30. — Քահանայական միութեան հասոյթները կը կազմեն՝

Ա. — Անդամակիցներու բաժնեգիները.

Բ. — Կամաւոր նուէրները.

Գ. — Յանուն Միութեան ըլլալիք կըտակները.

Դ. — Տնօրէն խորհրդոյ նախաձեռնութեամբ բացառիկ հասոյթներ:

Յօդ. 31. — Միութեան ընդհանուր

Հասուծից 2/3 ը տրամագրելի է Տնօրէն խորհրդոյ, 18 և 28 յօդուածներու տրամագրութեանց համաձայն նպատակին գործածուելու համար, իսկ մնացեալ 1/3 մասը ի պահ կը մնայ ապահով գրամատան մը մէջ՝ իր դիւանին և օրուան Պատրիարքին անուան:

Յօդ. 32. — Պահեստի գրամի գումարը երբ 5000 զըշ. ի հասնի, Տնօրէն խորհրդոյ առաջարկով Ընդհ. Ժողովը կ'որոշէ գործածուելու եղանակը՝ ի նպաստ Միութեան նպատակին:

ՊԼՏՈՒՈՅ ԱՆԴԱՄՔ ԵՒ ԲԱՐԵՐԱՐՔ

Յօդ. 33. — Միութեանս պատուոյ Ընդամ կը նշանակուին՝ միանուագ գոնէ = 1000 = հազար զըշ. ի նուիրատու ամէն ազգայինք, եկեղեցական թէ ա խարհական:

Յօդ. 34. — Բարերար կը համարուին՝ Միութեանս միանուագ գոնէ = 5000 = հինգ հազար զըշ. նուիրող և կամ մշտնջենական կտակով տարեկան գոնէ = 500 = զըշ. ի հասոյթ ապահովող ամէն ազգայինք, որոնց փափաքանաց համաձայն Միութիւնը տարեկան հոգեհանգստեան պաշտօններ կը կատարէ:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ

Յօդ. 35. — Քահանայից Միութեանս կեդրոնատեղին է Մայր Եկեղեցւոյ քահանայից խորհրդարանը. ի հարկին կարելի է այլուր հաւաքուիլ կամ փոխադրուիլ, եթէ միջոցները ներեն:

Տնայից խորհրդարանը. ի հարկին կարելի է այլուր հաւաքուիլ կամ փոխադրուիլ, եթէ միջոցները ներեն:

Յօդ. 36. — Միութեանս անդամք ո և է պատճառաւ իրաւունք չունին իրենց վճարած ամսաբաժիններէն կամ Միութեան գոյքերէն ո և է բաժին պահանջելու:

Յօդ. 37. — Քահանայական Միութիւնը իր գոյութիւնը կը պահէ, մինչև որ անդամոց թիւը քսանի իջնէ. իսկ երբ բացարձակապէս շարունակութիւնը անկարելի դառնայ, Միութեան ամբողջ գոյքերը ու պահեստի կամ պատրաստի գրամները, ինչպէս նաև կտակները տրամագրելի կ'ըլլան կեդր. կրօնական Ժողովոյ, յարմար դատուած նպատակի մը գործածուելու համար:

Յօդ. 38. — Ներկայ կանոնագիրը երկու տարի վերջ միայն վերաքննելի է. այդ ժամանակամիջոցէն առաջ ո և է փոփոխութեան կամ յաւելման առաջարկ՝ Միութեան անդամոց մեծամասնութեան հաւանութեան պէտք է արժանանայ:

Յօդ. 39. — Սոյն կանոնագիրը, ինչպէս նաև ապագային յաւելեալ կամ փոփոխեալ ո և է յօդուած գործադրելի է՝ կեկրօնական Ժողովոյ վաւերացման արժանալէ յետոյ:

Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Կրօնական
Ժողովը յետ քննութեան վաւերացնելով
սոյն Կանոնագիրը, կը ներկայացնէ Ամեն.
Ս. Պատրիարք Հօր՝ ի հաստատութիւն,
Օրհնութեան Կոնդակաւ:

Կեդր. Կրօնական Ժողովոյ
Բ. Ատենադպիր Ատենապետ
Աբր. Բհ. Էպէեան Յղիւի Արքեպ. Դուռեան
1 Յունիս 1912

Եւ մեք՝ ըստ որոշման Կրօն. Ժողովոյ
Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, հաստատելով Մայ-
րափաղակի Քահանայական Միութեան զայս
Կանոնագիր, հրամայեմք ի գործադրութիւն:

Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ
ՅՈՎ. Հ. ԱՐՔԵՊ. ԱՐՇԵՐՈՒՆԻ
1 Յունիս 1912

